

Datum
2022-10-26

Diarienummer
TN 2022/0636

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens ordförandes yttrande Återrapportering uppdrag att utreda och vidta åtgärder för att minska användandet av el inför vintern 2022- 2023

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde 2022-10-24 om *Uppdrag att utreda och vidta åtgärder för att minska användandet av el inför vintern 2022-2023*. I kommunstyrelsens beslut ingick bland annat följande:

”Kommunstyrelsen uppdrar åt tekniska nämnden att genomföra åtgärd 5b om det bedöms vara lämpligt. Återrapportering ska ske till kommunstyrelsen innan senast 28 april 2023.”

Åtgärd 5b definieras i tjänsteutlåtandet *Uppdrag att utreda och vidta åtgärder för att minska användandet av el inför vintern 2022–2023*, som *Alternativ juldekoration som inte innefattar elanvändning utomhus*. Vidare ingår i bedömning av åtgärden att insatsen anses vara lätt, effekten av åtgärden bedöms vara låg och slutligen att insatsen ger ett stort signalvärde.

För att tekniska nämnden ska ha möjlighet att hantera frågan och fatta ett beslut utifrån det uppdrag som nämnden tilldelats av kommunstyrelsen, innan dess att julbelysning sätts upp inför kommande säsong, bedöms ärendet inte kunna ingå i ordinarie beredningsprocess. Därmed tillkommer ärendet som ett ordförandeförslag.

Bedömning

Danderyds kommun har fem julgranar på följande platser:

Enebybergs parkstråk
Nora torg
Sätra Ängars centrum
Stockbyparken
Djursholms torg

Julgranar dekorerar vanligtvis med ledbelysning.

Datum

2022-10-26

Diarienummer

TN 2022/0636

Utöver belysning i julgranar finns stolpmotiv utanför Mörby centrum, i Ösbyrondellen och vid Stocksund centrum och Eneby torg. Dessutom dekorerar några utvalda rondeller, exempelvis Tegelrondellen och Ösbyrondellen.

Det är möjligt att skapa förutsättningar för den rent dekorativa belysningen att vara tänd under särskilda intervall, exempelvis endast kvällstid, men för det krävs åtgärder. Det innebär dels inköp av nya komponenter för att möjliggöra ett särskilt belysningsintervall och därutöver tillkommer arbete från entreprenör i form av driftsättning.

Inom ramen för tekniska nämndens ansvar finns vanligtvis tre typer av belysning i den offentliga miljön under årets mörkaste tid. Det är permanent gatubelysning, temporär belysning och dekorativ belysning (julbelysning).

- Permanent gatubelysning är de belysningsarmaturer som sitter uppe året om, runt om i hela kommunen. Dessa styrs med så kallat skymningsrelä vilket innebär att den tänds vid mörkrets inbrott.
- Temporär belysning (oktober-mars) är exempelvis ledbelysning lindade runt träd vid utvalda torg. Denna belysning styr av skymningsrelä och har även ett trygghetsskapande syfte.
- Dekorativ belysning/julbelysning är belysning som främst har ett visuellt värde och bedöms inte ha en trygghetsskapande effekt. Den kan snarast ses som ett komplement till annan belysning men har ett trygghetsskapande signalvärde kopplat till julen. Uppskattningsvis tar julbelysningen mindre än 0,08 procent av kommunens totala elanvändning i anspråk under de cirka 6 veckor den används.

Generellt är den ovan beskrivna belysningen i kommunen energieffektiv och utgör en liten del (ca 6 procent) av kommunens totala bestånd. Den så kallade julbelysningen är synnerligen energieffektiv utgör en minimal del av totalen. I Danderyd finns julbelysning sedan tidigare vintersäsonger och även en mindre del har införskaffats inför kommande säsong.

Som *alternativ* till eldriven juldekoration kan följande användas:

- Rosetter, julkulor och liknande som i så fall måste införskaffas.
- Pysselpynt som exempelvis elever i kommunens skolor kan hjälpa till att ta fram
- Batteridrivna ledslingor (detta för med sig driftkostnader)

Att i stället för julbelysning köpa in nya dekorationer för med sig ytterligare kostnad. Att låta elever ordna pynt kräver en administrativ samordning.

Danderyds kommun har arbetat hårt med energieffektiviseringar de senaste åren. Detta arbete har inom tekniska nämndens verksamhetsområde framför

Datum

2022-10-26

Diarienummer

TN 2022/0636

allt handlat om att övergå till ledbaserad belysning vilket också har visat sig ge ett väldigt gott resultat. Det återspeglas inte minst i den låga energiförbrukning som gatubelysningen utgör i kommunens totala energiförbrukning, därtill utgör julbelysningen en ytterst liten del av Danderyds energiförbrukning. Vinsten av att i stället för att använda kommunens befintliga dekorativa julbelysning, använda alternativ dekoration bedöms vara relativt liten. Det finns ett uppenbart signalvärde i att använda alternativ till eldriven belysning. Samtidigt kan den dekorativa julbelysningen ge ett värde som stämningsbelysning och komplement till annan belysning i det offentliga rummet. Den slutliga bedömningen är att det finns mer motiverade åtgärder som har möjlighet att ge stor effekt på kommunens totala elanvändning. Därmed föreslås för tillfället inga åtgärder för kommunens julbelysning inför kommande säsong 2022/2023.

Bengt Sylvan
Tekniska nämndens ordförande